

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

# UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vsch vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

## Novi disciplinarni predpisi — enotni za vse učiteljstvo v državi.

Nova disciplinarna sodišča in nov postopek. — Učiteljstvo bo svoje zastopnike izvolilo. — K seji bodo pozvani na podlagi žreba. — Vsak učitelj bo imel še posebej svojega zagovornika.

Po odpravi višjega šolskega sveta za Slovenijo so se kopile disciplinarne zadeve učiteljstva pri prosvetni upravi in so ostale nerešene. Nekateri slučajji so postajali naravnost že mučni, ker krivda ni bila dokazana in ne izrečena razsodba, za učiteljem ali učiteljico se je pa le vlekel pri vsaki kompetenci in drugače takozvani »greh« ter ga je zapostavljal in preganjal.

Tega položaja nas je rešila dosedanja uredba o disciplinskih komisijah, ki je bila izdana za mariborsko in ljubljansko oblast in je imela namen, da odpravi vrzel ukinjenega višjega šolskega sveta, ki je prej izrekal disciplinske razsodbe. Tedaj smo nastopali proti temu, da so bili učiteljski zastopniki v disciplinski komisiji postavljeni od ministrstva in ne izvoljeni od učiteljstva.

Ta boj smo bili dosledno naprej in z njim ne bomo smeli prenehati do uzakonjenja tega načela v šolskem zakonu.

Ponovno in ob vsaki priliki je organizacija povdarjala to svojo zahtevo in jo predlagala na merodajna mesta. V zadnjem času smo uspeli v toliko, da je prodrli ta princip pri ocenjevalnih komisijah in sedaj pri disciplinski komisiji. Ostaja nam še boj za namestitveno komisijo.

Vkljub vzpostavitvi dosedanjih disciplinskih komisij po ukinitvi višjega šolskega sveta so pa nastajale nepravilnosti in obstojale nejasnosti še naprej. V mnogih konkretnih slučajjih je trpelo učiteljstvo naravnost škodo zaradi tega in se je čisto godila krivica.

Veliko zmede so napravljali stari zakoni, katerih določbe so veljale še nadalje glede postopka. Ti zakoni so se pa pogosto interpretirali naravnost v škodo učiteljstva. Za koroški del mariborske oblasti politična uprava naravnost ni hotela priznati pristojnosti teh disciplinskih komisij in je veliki župan in sreski poglavar postopal sam disciplinsko proti učiteljstvu. Spori so nastajali zaradi kompetenc in tudi zaradi postopka. Borili smo se za vzpostavitev sreskih disciplinskih sodišč, najvišje načelo pa nam je bilo, da naj bi veljali disciplinarni predpisi uradniškega zakona — vključno veliki strogošči — tudi za učiteljstvo, ker smo videli v nezavisnih sodiščih še največ garancije za nezavisno razsodbo.

Mučnega položaja, različnega interpretiranja in nejasnosti, ki so ji bile vzrok različne določbe starih zakonov, nas je sedaj rešila nova uredba o disciplinskih sodiščih in disciplinskem postopku, ki jo priobčujemo na drugem mestu.

Ta uredba je za nas velika pridobitev v tem oziru, ker velja za celo državo in je z njo uveden enoten disciplinski postopek ter so s tem odpravljene tozadevne določbe starih zakonov. Dosegli, oziroma približali smo se pa z njo tudi načelni zahtevi izvolitve svojih zastopnikov v korporacije, kjer se odloča o šoli in učiteljstvu.

Temeljni principi modernega pravnega postopanja so: nezavisen senat, pravica vpogleda v pritožbo, pravica zagovora in pravica priziva proti razsodbi.

Glede nezavisnosti senata se nismo približali popolnoma svojemu idealu, kajti vztrajati moramo na svoji zahtevi, da bodo tudi za učiteljstvo pristojna upravna sodišča, ki so vsekakor manj dostopna vplivom političnih izprememb in režimov, kakor prosvetni upravi podrejeni senati. Zal se razmere niso še toliko stabilizirale, da bi izginila iz učiteljstva bojazen in nezaupanje, ki so ga rodile polpretekle dobe.

Velika hiba uredbe je ta, da zapira pot pritožbi na državni svet in ne stavlja državnega sveta kot vrhovno instanco.

Zelo dobro stran ima uredba v tem, da predpisuje hitri postopek, ker mora biti po predpisu končan vsak slučaj v prvi instanci najkasneje v dveh mesecih in v drugi instanci v istem roku.

Načeloma moramo stati na stališču, da se morajo vsi pomisleki, ki obstojajo proti katerikoli učitelju ali učiteljici glede kake službene nekorektnosti, razčistiti pred disciplinskim sodiščem in se ugovori, ki ne bazirajo na disciplinski ugotovitvi, ne smejo jemati za bazo ne pri kompetenci in ne pri premetitvi. To je važno, da povdarjamo in v tem oziru nam prinaša nova uredba možnost, da bomo vselej lahko zahtevali izvajanje tega načela.

Vsaka službena krivda naj bo ugotovljena najprej pred disciplinskim sodiščem in nato sme šele slediti kazni ali premeščanje. Izvajanje tega načela moramo predvsem zahtevati za stalno učiteljstvo.

Popolnoma v nasprotju s stremljenjem učiteljstva je pa podreditev disciplinskih senatov velikim županom, ki jim predsedujejo in podreditev disciplinskega zasliševanja v zadevah nešolske prirode političnim organom. Če stara zahteva učiteljstva je ločitev šolske uprave od politične, ki naj bi se zrcalila tudi v tem pogledu. Z združitvijo šolskih nadzorstev je obljubljena tudi osamosvojitve sreske šolske uprave od politične in ne vemo iz kakega razloga naj bi se sreskim šolskim nadzornikom vzela kompetenca zasliševanja v disciplinskih slučajih učiteljstva glede pritožbe nešolske prirode.

Omejitev v ljubljanski oblasti, da učiteljice ne bodo imele pasivne volilne pravice, je absolutno nedemokratična, kakor je nedemokratično, da se smejo strokovni tovariši za komisijo jemati samo iz vrst stalno nameščenega učiteljstva v oblastnih sedežih, t. j. iz Ljubljane za ljubljansko oblast in iz Maribora za mariborsko oblast.

Prvo stališče opravičujejo pravniki iz ljubljanske oblasti s tem, da sodišče ne pozna ženskih sodnic, medtem ko so pravniki v mariborski oblasti drugega mnenja in priznavajo učiteljicam tudi pasivno volilno pravico. Odločati bo moral Beograd kakor tudi glede drugih zadev z ozirom na enotni postopek pri volitvah.

Drugo je gospodarske naravi zaradi potn in dnevnice. Naša zahteva mora biti slej ko prej, da se izpolnjuje — tako glede izenačenja draginskih doklad poročenim učiteljem — kakor v tem in vseh drugih slučajih polna ravnopravnost učiteljic z ostalim učiteljstvom. Enako moramo nastopati proti nedemokratičnemu zapostavljanju ostalega učiteljstva napram učiteljstvu gotovih mest, pa bodisi to v tem slučaju ali v slučaju draginskih razredov in drugje, kjer se dela taka razlika. Naša zahteva mora iti za tem, da pride vse učiteljstvo v poštev tako kot izvoljeni zastopniki v ocenjevalni, disciplinski ali namestitveni komisiji in da se vnanjemu učiteljstvu povrnejo pač potni stroški in plačajo pripadajoče dnevnice. Kratiti se jim pa ne sme enakopravnosti.

Svoje zahteve po sreskih disciplinskih sodiščih pri tej priliki ne smemo pozabiti povdariti. Prepričani smo, da bi bila ista v korist stvari in bi ista lahko manjše prestopke sama odpravila ter razbremenila posebno višje instance z brezpredmetnimi pritožbami.

Pri tej priliki moramo ponovno povdariti zahtevo učiteljstva, da se ne bodo uvajala disciplinska postopanja na podlagi anonimnih časopisnih vesti in anonimnih ovadb, kar se je žal tudi že dogajalo. Kdor se pritožuje ali ovaja, naj ima tudi pogum to storiti s polnim imenom in odgovarjati za svoje trditve. Le to načelo bo dvignilo javno moral!

Kot pogreško uredbe moramo smatrati, da so premalo precizirani disciplinski predpisi, ki jih uradniški zakon, n. pr. v čl. 164. točno opredeljuje in v katerem pogledu ima učiteljska služba ravno svoj poseben položaj napram drugemu državnemu uradništvu.

Nova disciplinska uredba je veljavna za osnovnošolsko in meščanskošolsko učiteljstvo, zato je nujno potrebno sporazumno delovanje za izvolitev strokovnih tovarišev, da se izognemo vsaki majorizaciji.

Posebno važni za učiteljstvo sta instituciji strokovnega tovariša in branitelja v učiteljskem disciplinskem sodišču. Oba lahko zelo mnogo koristita učiteljstvu in storita marsikateremu tovarišu in rodovini mnogo dobrega, če sta na svojem mestu ter omilita v marsikaterem slučaju prestrogo sodbo, oziroma pomagata prepričati krivično sodbo.

Zato moramo smatrati tako mesto strokovnega tovariša, kakor mesto branitelja za zaupno in odgovorno mesto. Ne maramo, da izpodbijata zakon in zakonito stališče, čuvati ga morata, hočemo in zahtevamo pa od njih, da ščitita pravice in interese učiteljstva in se poglobita v zadevo in vse predpise, ki so lahko predmet disciplinski obravnave in postopku. Učiteljstvo mora zahtevati od njih stroge objektivnosti do vseh stanovskih tovarišev in tovarišic.

Strokovnim tovarišem je priporočati, da se poglobijo in obvladajo predvsem vse predpise šolske zakonodaje in uprave, da podrobno prouče določbe uradniškega zakona, posebno pa one o disciplinskem postopku. V tem oziru ni praktična izmenjava strokovnih tovarišev z žrebom. Predvsem jim pa priporočamo, da se uglobe v knjigo

dr. Celso Cavalierija, predsednika upravnega sodišča v Zagrebu: »Disciplinski predpisi po zakonu do 31. julia 1923 o činovnicima i ostalim služ. gradj. reda«, ki je izšla leta 1924. in vsebuje podrobno interpretacijo k disciplinskim predpisom uradniškega zakona.

Organizacija pa bo morala misliti na izvežbanje svojih stalnih strokovnih braniteljev v Mariboru in Ljubljani, ki se bodo uglobili v vse predpise ter bodo zasledovali razna stališča in bodo na razpolago tovarišem in tovarišicam, kadar bodo potrebni nasveta in obrambe. Ivan Dimnik.

## Uredba o učiteljskih disciplinarnih sodiščih. (Min. Prosv. O. N. br. 6021 od 14. aprila 1927).

Čl. 1. Za vse učitelje(ice) osnovnih in meščanskih šol kraljevine SHS veljajo odredbe in disciplinarni predpisi, ki so predvideni za ostale državne uradnike in uslužbenice v glavi X. čl. 159.—223. zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbencih od 31. julia 1923.

Na podlagi čl. 170. istega zakona in z ozirom na pooblastilo v čl. 147. finančnega zakona za leto 1927./28. se s to uredbo predpisuje posebna disciplinska sodišča za učitelje(ice), kakor tudi izvestna dopolnila k disciplinarnim predpisom za kazni in postopek, ki ne bo veljal samo za učitelje(ice) osnovnih in meščanskih šol, aktivne in upokojene, temveč tudi za zabavilje, veroučitelje, za začasne učitelje in dnevničarje ter za kontraktualne učitelje, v kolikor ni s posebnimi določili izrecno drugače predvideno.

Čl. 2. Disciplinske pregreške, ki jih napravijo učitelji(ice) preiskujejo in presojaajo posebna disciplinska sodišča, ki jih vzpostavlja ta uredba, a za prestopke nerednosti veljajo določbe čl. 159.—163. uradniškega zakona ter jih presoja neposredni starešina in jih more kaznovati minister prosvete (čl. 161. uradniškega zakona) sam.

Čl. 3. Disciplinarna sodišča za učitelje(ice) so dvojna: prve stopnje so na sedežu vsake oblasti in druge stopnje — najvišja — v ministrstvu prosvete v Beogradu. Prve stopnje se nazivajo: Oblastna učiteljska disciplinarna sodišča, a drugostopna: Vrhovno učiteljsko disciplinarno sodišče.

Čl. 4. Vsako oblastno učiteljsko disciplinarno sodišče je pristojno za vse disciplinarne pregreške napravljene s strani učiteljstva dotične oblasti. Vrhovno disciplinarno sodišče je pristojno, da dokončno rešuje vse prizive zoper razsodbe oblastnih učiteljskih disciplinarnih sodišč v državi.

Čl. 5. Oblastno učiteljsko disciplinsko sodišče tvori:

- Oblastni veliki župan, kot predsednik. Ta sam sebi določa namestnika, ki mora biti dovršen pravnik;
- oblastni šolski nadzornik, ki ga nadomešča najbližji sreski šolski nadzornik, ter
- en strokovni tovariš.

Vsi člani predstavljajo po svoji službeni dolžnosti in položaju sodišče za svojo oblast, a zadržane člane nadomeščajo namestniki.

Strokovnega tovariša izbere učiteljstvo na sledeči način: V božičnih počitnicah izvoli vsaka sreska uč. konferenca za svoj srez v oblasti po dva strokovna tovariša in dostavi imena svojemu oblastnemu prosvetnemu inspektorju v svrhu sestave oblastne kandidatne liste. Ako se ta konferenca ne sestane, tedaj se izvrši izvolitev po šolah, tako da vsi učitelji iz ene šole izvolijo svoja dva kandidata iz sedeža oblasti, katerih imena dostavljajo po svojem upravljatlu prosvetnemu inspektorju. Za ta posel ni predvidena nikakršna odškodnina, ne dnevnica ali denarno povračilo. — Prosvetni inspektor sestavi enotno kandidatno listo za svojo oblast in jo do konca leta dostavi v vse volilnim spis velikega župana v svrhu predložitve ministrstvu prosvete, ki imenuje polovico predloženih kandidatov za sodnike. Od teh izbere potem žreba predsednik oblastnega disciplinskega sodišča ob razpisu seje sodnika in namestnika za dotično sejo.

Čl. 6. Vrhovno učiteljsko disciplinarno sodišče tvori:

- Načelnik oddelka za osnovni pouk in narodno prosvetevanje, kot predsednik sodišča;
- pravni referent ministrstva prosvete;
- personalni referent ministrstva prosvete;
- dva strokovna tovariša.

Vsi člani predstavljajo po svoji službeni dolžnosti in položaju sodišče; zadržane člane zamenjujejo namestniki.

Strokovni tovariši se izbirajo na sledeči način:

Oblastni šolski nadzornik za Beograd skliče za Božič učiteljsko konferenco za Beograd — mesto, ki izvoli 20 strokovnih tovarišev ter postopa nadalje kakor je predvideno v predhodnem členu na ta način, da minister prosvete imenuje polovico predloženih za sodnike.

Čl. 7. Disciplinski tožitelj, odnosno njegov namestnik se postavlja (po odredbi čl. 176. čin. zak.) izmed državnih uradnikov-pravnikov pri dotični oblastni prosvetni upravi, odnosno pri ministrstvu prosvete.

Isto velja tudi za delovodjo, ki mora biti pravnik.

Ostalo nižje administrativno osebje se jemlje po potrebi prvenstveno iz vrst učiteljstva — odnosno iz oddelka za osnovni pouk in narodno prosveto.

Čl. 8. Minister prosvete imenuje člane učiteljskih disciplinskih sodišč s tem, da mu predloži vsak veliki župan za svojo oblast prva dva člana in namestnika in listo strokovnih tovarišev. Sestavo vseh disciplinskih sodišč objavi ministrstvo prosvete v »Službenih Novinah«, a za tem objavlja iste vsak predsednik sodišča na mestu, ki ima odredeno za sodne objave svojega sodišča. To se izvrši v prvih petnajstih dneh vsakega koledarskega leta in tako objavljenno sodišče velja za dotično koledarsko leto.

Vsak predsednik imenuje za svoje sodišče delovodjo in nižje osebje po čl. 7. te uredbe.

Čl. 9. Obtoženec ima pravico predpisno si izbrati svojega branitelja ter njemu izročiti svoj slučaj v pretres (po čl. 177. čin. zakona).

Branitelji so lahko v prvi vrsti javni pravni zastopniki, a za tem pravniki ali kak strokovni tovariš na sedežu dotičnega oblastnega disciplinskega sodišča.

Ako obtoženec pri razpravi nima branitelja, mu ga odredi službeno sodišče in to takoj v začetku razprave. Tako pozvani branitelj je dolžan odzvati se službeni dolžnosti.

Branitelj je svoboden pri obrambi ter je dolžan čuvati poverjeno mu uradno tajnost.

Čl. 10. Izločitve se lahko uporabijo samo proti sodnikom oblastnega učiteljskega disciplinskega sodišča po obliki zakonskih predpisov ali kazenskega postopanja in to največ za dva člana. Namesto izločenih sodnikov pridejo njihovi namestniki, pri katerih ni dopustna izločitev.

Te izločitve se lahko izvrše na osnovi obrazložene pisne predstavitve predložene predsedniku dotičnega disciplinskega sodišča najmanj tri dni pred sejo, ki se v nobenem slučaju ne odloži in prečita predsednik odločbo o izločitvi takoj v početku seje. Proti tej odločbi ni pritožbe in je izvršna.

Čl. 11. Samo disciplinska sodišča smejo sklepati o suspenziji ali odstranjenju obtoženca od službene dolžnosti za čas preiskave in to takoj v roku treh dni po prejemu obtožbe in pritožbe obtoženca. Tudi po taki začasni odločbi sodišča se ne more obtoženemu vzeti cela plača ali vsi denarni prejemki — in se mu takoj vrnejo ustavljeni prejemki in v slučaju oprostitve ali ustavitve nekdanjega postopanja na temelju tozadevne dokončne odločbe. O zadržanih prejemkih vodi račun blagajna, pri kateri prejema obtoženi svoje prejemke in jih upravlja po izvršeni razsodbi sodišča v skladu z zakonom o državnem računovodstvu.

Proti odločbi o začasni odstranitvi od službe se lahko obtoženec pritoži na vrhovno disciplinsko sodišče v roku osmih dni po prejemu ali priobčitvi tozadevne odločbe; če ni vložena pritožba v tem času, postane odločba izvršna po zakonu ali po zahtevi sodišča, ki je izdalo odločbo. Vrhovno sodišče izreče svojo odločbo na priziv kot izredno in nujno v roku treh dni po prejemu priziva in predmeta od dotičnega oblastnega sodišča; odločba vrhovnega sodišča je izvršna.

Čl. 12. Vsakdo, ki se čuti oškodovanega ima pravico tožiti učitelja(ico) neposredno ministrstvu prosvete ali oblastnemu prosvetnemu inspektorju, na čegar teritoriju je obtoženi.

Čl. 13. Glede sodbe je pristojno za obtoženca v prvi vrsti ono oblastno disciplinsko sodišče, na katerega teritoriju se je izvršilo dejanje, za katero se obtožuje (čl. 4. te uredbe).

Čl. 14. Disciplinarni prestopki se preiskujejo: potom krajevnih prosvetnih organov za stvari šolske prirode — za vse ostalo potom krajevnih političnih organov.

Čl. 15. Učitelje(ice), ki v službi ali prej oškodujejo svojo službeno dolžnost ali ugled svojega stanu, kakor predvideva činovniški zakon posebno v zmislu čl. 89.—99., 103. do 105. in 107., ter izvrše disciplinarni prestopki, kaznujejo za nerednost starešine (čl. 2. te uredbe). Disciplinarni prestopki se kaznujejo sledeče:

1. z opominom;
2. denarno kaznijo največ do 10% mesečne osnovne in položajne plače;
3. s prenehanjem pravice ali brez pravice na povrnitev selitvenih stroškov. S to kaznijo se kaznujejo lahko tudi oni učitelji (ice) — brez drugih pregreškov — ki imajo dve zaporedni slabi oceni letnega dela.
- Čl. 16. Proti kazni po čl. 15. se lahko kaznovani pritožijo v roku 8 dni ministru prosvete — ako pa je minister izrekel kazni, ni pritožbe ter je ministrova odločba izvršna.
- Čl. 17. Disciplinarna učiteljska sodišča izrekajo za disciplinarne pregreške na podlagi čl. 165. čin. zak. sledeče kazni:

1. ukor;
2. zmanjšanje osnovne in položajne plače, največ za leto dni na ta način, da to znižanje plače v enem mesecu ne sme biti večje od 20%;
3. upokožitev brez znižanja penzijskih prejemkov;
4. upokožitev z znižanjem penzijskih prejemkov največ do 20% mesečno na ta način, da sme to znižanje trajati neko določeno dobo, a največ 10 let;
5. odpustitev iz službe z izgubo ali brez izgube — začasno ali stalno — vseh ali le nekaterih pripadajočih pravic v slučaju povratka v državno službo; kaznovani more izgubiti tudi pravico na penzijo, ako si je to pravico pridobil.

Kazen ukora in zmanjšanja plače ima posledico tudi na ustavitve pravice do napredovanja v višjo stopnjo plače, stanarine in višjo grupo za eno leto, a največ za tri leta; čas odredi disciplinarno sodišče.

Čl. 18. Kdor je prvi kaznovan z opominom, ukorom ali zmanjšanjem plače največ do treh mesecev, pa po tej kazni ni bil obtožen, niti disciplinarno kaznovan tri leta — se mu oprostijo prvi prestopki in kazni na ta način, da se od tedaj ne jemlje v obzir in to dejstvo nima vpliva na njegovo napredovanje, kompetenco po razpisu in v obče na njegovo nadaljnje službovanje.

Čl. 19. Pritožba proti razsodbi oblastnega učiteljskega disciplinarnega sodišča se predloži onemu sodišču, ki je izreklo razsodbo in to v roku osmih dni po priobčitvi obsojenemu. Oblastno učiteljsko disciplinarno sodišče je dolžno pritožbo z razsodbo in vsemi akti dostaviti vrhovnemu disciplinskemu sodišču v roku treh dni po prejemu pritožbe.

Čl. 20. Poleg učiteljskih disciplinskih sodišč, more biti sojen(a) učitelj(ica) pri rednih državnih sodiščih. V slučaju, da jih sodišče obsodi na zapor do treh mesecev — izgube vse osebne prejemke za čas, ki ga morajo prebiti v zaporu; ako so obsojeni na delj časa in za nečastna dejanja, bodo odpušteni iz državne službe; ako imajo 15 let državne službe, se najprej odda za deva pristojnemu oblastnemu učiteljskemu disciplinskemu sodišču, da postopa v zvezi s čl. 131.—135. uradniškega zakona.

Čl. 21. Če je tožitelj privatnik, potem plača vse sodne stroške, ki so nastali vsled spora, če je obtoženec oproščen ali če se

ustavi proti njemu sodno postopanje; — v nasprotnem slučaju plača vse sodne stroške obsojenec.

Čl. 22. Vsako postopanje se mora končati pri disciplinskih sodiščih v štirih mesecih, t. j. od dneva prejema tožbe pri oblastnem učiteljskem disciplinskem sodišču v roku dveh mesecev, a nato pri vrhovnem učiteljskem disciplinskem sodišču največ še enkrat toliko.

Čl. 23. Učiteljska disciplinska sodišča imajo svoje seje oziraje se na množino časa in v času, ki ga določi predsednik, računajoč na čl. 22. te uredbe.

Čl. 24. Pri oblastnih učiteljskih disciplinskih sodiščih je sodba javna.

Obtoženec ali sporne stranke se pozovejo po zakonskih odredbah civilnega in kazenskega postopanja, toda razpravi ne morajo prisostvovati. Opravičila se ne sprejmejo in nosijo sami posledice, ki nastajajo zaradi lastne ali branilčeve nenavzočnosti.

Čl. 25. Razsoda se z večino glasov in razsodbe se izdajo v smislu rednih sodnih določb.

Čl. 26. Prehodna naredba: Priznava se moč in veljavnost dosedanjih razsodb bivših raznih disciplinskih sodišč v zadevi učiteljskih disciplinskih prestopkov v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, s tem, da v kolikor jim manjka razsodba najvišjega disciplinarnega sodišča, naj se ta izreče potom vrhovnega disciplinarnega sodišča v prosvetnem ministru.

Vse dosedanje nerešene zadeve pri oblastnih preidejo v pristojnost novih oblastnih učiteljskih disciplinskih sodišč tako, da se čas ne pretrga, nego se nedovršene zadeve nadaljujejo pri teh sodiščih.

Po tej uredbi sestavljena disciplinarne razsodišča bodo veljavna do konca tega leta v smislu čl. 8. te uredbe. Strokovni tovariši po čl. 5. za letošnje leto se izvolijo do 15. maja tega leta.

Čl. 27. Ta uredba stopi v veljavo 1. maja t. l. in ukazujem, da se od tega dne mora postopati samo po teh odredbah v slučaju disciplinarnih prestopkov od strani učiteljev ali učiteljic v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

S tem dnem preneha veljavnost vseh zakonskih odredb ali predpisov, kot tudi naredb izdanih na podlagi prvih, ki bi bile v nasprotju s to uredbo, kot: Zakon o narodnih šolah od 19. aprila 1904. leta razširjen tudi na Južno Srbijo, Vojvodino in Črno goro; predpisi predvideni po naredbi predsedništva Narodnega veća Slovenaca, Hrvata i Srba od 12. novembra 1918. leta za Hrvatsko; zakon za učitelje od 17. januarja 1870. leta, od 29. aprila 1873. leta in od 26. avgusta 1904. leta, ki so veljali za Slovenijo v poedinah njenih krajev; zakon od 29. decembra 1871. leta za Dalmacijo in naredbe deželne vlade od 29. oktobra 1912. leta za Bosno in Hercegovino.

Beograd, 15. aprila 1927.

Min. prosvete:  
Velja Vukićević l. r.

sodišče, ker ne vršijo šolske službe v ožjem pomenu besede, temveč upravno-uradniško.

4. Izvoljeni morejo biti le oni nastavniki ali nastavnice, ki so nameščeni na sedežu oblasti, t. j. v mestu Mariboru.

Prosvetni inspektor:  
zanj  
dr. Pečovnik s. r.

### Ljubljanska oblast.

Prosvetni oddelek v Ljubljani je izdal glede načina volitev sledečo okrožnico:

S 1. majem 1927 stopi v veljavo nova Uredba Ministrstva prosvete o učiteljskih disciplinarnih sodiščih.

Po čl. 5., točka c te uredbe je član disciplinskega sodišča tudi en strokovni drug, ki ga voli vse učiteljstvo na ta način, da izbere učiteljstvo vsakega sreza dva kandidata, ki pa morata biti nameščena na stalnem mestu v Ljubljani. Od teh izbere Minister prosvete polovico za sodnike. Za pretes vsakega disciplinarnega slučaja se iz teh z žrebom določi sodnik — strokovni drug.

Da se te volitve izvrše v smislu Uredbe določam:

1. Pravico voliti imajo vsi učitelji(ice) državnih in zasebnih osnovnih in meščanskih šol, gluhonemnice in vadnic, veroučitelji in učiteljice ženskih ročnih del na stalnih mestih, vrtnarice (zabavilje), začasni učitelji(ice), dnevničarji in kontraktualni učitelji(ice), ako ni v njihovi pogodbi drugače določeno.

## Poziv vsem članom in članicam UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Razpisane so volitve strokovnih tovarišev v učiteljska disciplinska sodišča. Zal so razpisane tako na naglo, da poverjeništvu ni moglo sklicati seje širjega sosveta za postavitev kandidatov. Zaradi tega je ožji sosvet moral sam po lastni uvidevnosti in kolikor se je dalo previdnosti postaviti kandidate, in sicer:

### LJUBLJANSKA OBLAST:

1. Ljubljana mesto: Ambrožič Josip, učitelj v Ljubljani. Hočevar Maks, ravnatelj v Ljubljani.

2. Brežice: za sodna okraja Brežice in Sevnico, z občinama Vel. Kamen in Mrčna sela iz kozj. sodn. okr.: Seme Anton, učitelj v Ljubljani. Erbežnik Ivan, strokovni učitelj v Ljubljani.

3. Črnomelj: za sodni okraj Črnomelj in Metliko: Skulj Andrej, oblastni nadzornik za šol. vrtove v Ljubljani. Rado Grum, učitelj v Ljubljani.

4. Kamnik: za sodna okraja Brdo in Kamnik brez občine Motnik, Trojane in Špitalič: Petrovec Ciril, učitelj v Ljubljani. Tavčar Ivan, učitelj v Ljubljani.

5. Kastav: Pristovšek Fran, šol. upravitelj v Ljubljani. Jedrinič Tomo, učitelj v Ljubljani.

6. Kočevje: za sodne okraje Kočevje, Ribnico in Vel. Lašče: Puhar Karel, str. učitelj v Ljubljani. Dragan Anton, str. učitelj v Ljubljani.

7. Kranj: za sodne okraje Kranj, Škofja Loka in Trzin: Mlekuž Vekoslav, učitelj v Ljubljani. Novak Alojzij, ravnatelj v Ljubljani.

8. Krško: za sodni okraj Krško: Grčar Tit, šol. upravitelj na Barju. Lavrič Pavel, učitelj v Ljubljani.

9. Laško: razen občine Sv. Rupert: Pavlica Ulrik, učitelj v Ljubljani. Dimnik Ivan, šol. upravitelj v Ljubljani.

10. Litija: za sodna okraja Litija in Višnja gora: Polak Janko, šol. upravitelj v Ljubljani. Mazi Vilko, str. učitelj v Ljubljani.

11. Ljubljana okolica: za sodna okraja Ljubljana in Vrhnika: Potočnik Alojzij, učitelj v Ljubljani. Repovš Mirko, šol. upravitelj v Ljubljani.

12. Logatec: za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknico: Legat Stanislav, šol. upravitelj v Ljubljani. Kobal Josip, str. učitelj v Ljubljani.

13. Novo mesto: za sodna okraja Novo mesto in Trebnje: Marok Alojzij, učitelj v Ljubljani. Skulj Franc, sr. šol. referent v Ljubljani.

14. Radovljica: za sodni okraj Radovljica: Kocijančič Ivan, učitelj v Ljubljani. Dermelj Mirko, str. učitelj v Ljubljani.

### MARIBORSKA OBLAST:

1. Maribor levi breg: Alt Aleksander, šol. upravitelj. Tomažič-Skrlec Marija, učiteljica. Oba v Mariboru.

2. Maribor desni breg: Grčar Viktor, šolski upravitelj. Juvančič Olga, učiteljica. Oba v Mariboru.

2. Vsak volilec voli dva kandidata.

3. Kandidati so vsi na stalnih mestih osnovnih in meščanskih šol, vadnic in gluhonemnice v Ljubljani nameščeni učitelji in veroučitelji, katerih imenik je okrožnici priložen.

4. Volitve naj se vrše na sledeči način:

Voditelj šole vroči takoj, ko prejme to okrožnico, vsakemu ob času volitev na njegovi šoli službo vršečemu volilnemu opremljenemu prazno glasovnico (osmerka pole) in s šolsko štampljko opremljeno prazno kuverto. Obenem mu da na vpogled imenik kandidatov, da si more volilec svoja dva kandidata izbrati.

Drugi dan ob določenem času prinese vsi volilci svoje izpolnjene glasovnice v zaprti kuverti istočasno voditelju. Voditelj napiše kratko izjavo, da so se volitve v redu izvršile. To izjavo podpišejo vsi volilci. Nato vloži voditelj vprico volilec izjavo in kuverte z glasovnicami v uradno kuverto, ki jo takoj zalepi in v spremstvu enega od volilcev izbranega spremljevalca priporočeno odda na pošto z naslovom na Prosvetnega inspektorja v Ljubljani. Na šolah, kjer je le en volilec, se da v uradno kuverto samo glasovnico. Na glasovnice, ki bi bile oddane po 7. maju, se ne bo mogoče ozirati.

Prosvetni inspektor bo smatral za izvoljene one kandidate (28 po številu), ki bodo od vseh oddanih glasov dobili zaporedoma največ.

Prosvetni inšpektor:  
dr. Capuder s. r.

## Odlok o razpisu volitev učiteljskih strokovnih tovarišev v oblastno učiteljsko disciplinsko sodišče v Mariboru in Ljubljani.

### Mariborska oblast.

Mariborski prosvetni oddelek je izdal sledeči odlok glede volitev v učiteljsko disciplinsko sodišče:

V smislu čl. 5., odst. 3. in čl. 26., odst. 3. uredbe ministrstva prosvete O. N. br. 6021 z dne 14. aprila 1927, ki se objavi v »Uradnem listu« o disciplinskih sodiščih za učiteljstvo osnovnih in meščanskih šol, odredjam volitev zastopnikov učiteljstva, strokovnih drugih, iz vrst učiteljstva osnovnih in meščanskih šol.

I. Učiteljstvo osnovnih šol vsakega sreza voli za svoj srez 2 strokovna druga v disciplinskem sodišču, učiteljstvo meščanskih šol pa za celo oblast 4 strokovne druge za celo oblast. Ta volitev se izvrši po stanju učiteljstva dne 1. maja 1927, in sicer vstevši v državni službi nameščene veroučitelje, učiteljice ženskih ročnih del, otroške vrtnarice ter vse kontraktualne učitelje.

V to svrhu dobi 1. maja t. l. vsak učitelj kot volilec proti prejemnici glasovnice in uradni kuverti sreskega poglavarja s tamuradnim P. br. to zadevo in naslovom: »Sreski poglavar prosvetni referat v .....« in pripombo: »Zaprto v roke referentu.« Glasovnico izpolni volilec na osnovnih šolah tako, da zapiše na njo ime in priimek, službeni položaj in službeni kraj dveh kandidatov dotičnega sreza, ki sta nameščena na sedežu oblasti, t. j. v mestu Mariboru, brez vsake nadaljnje zabeleže. Tako izpolnjeno glasovnico vtakne volilec v prej omenjeno uradno kuverto, jo zalepi in izroči do 4. maja 1927 svojemu upravitelju. Ta odpravi tako prejete glasovnice z imenikom volilcev podrejene mu šole s kratkim poročilom o številu volilcev oddanih praznih glasovnic in kuvert in številu prejetih zaprtih kuvert z glasovnicami. Glasovnic v odprtih kuvertah upravitelj ne sme sprejeti. Opozarjam na to, da mora biti izključeno, da bi se po kuverti dalo soditi, s katere šole je glasovnica došla, zato se kuverte ne smejo uradno žigosati, ne posamezne na pošti oddajati. Sreski poglavar zbira glasovnice v zaprtih kuvertah ter odredi na dan 7. maja 1927 skrutinij, ki ga vrši komisija, sestavljena iz sreskega šolskega nadzornika in dveh najstarejših nastavnikov z dveh naj-

bližjih šol. V smislu čl. 5., odst. 3. cit. uredbe funkcionarji pri skrutiniju nimajo pravice do dnevnice in ne na povrnitev potnih stroškov. Komisija mora najprej ugotoviti število glasovnic ter eventualno razliko med številom istih in številom učiteljstva dne 1. maja v zapisniku beležiti in pojasniti. Ako so med glasovnicami take, ki se jim na kuverti pozna, da niso bile po predpisu oddane, odloči komisija z večino glasov o njih veljavnosti ali neveljavnosti. Nato se otvori kuverte, izvzamejo glasovnice in preštejejo glasovi. Izid volitev se zabeleži v zapisniku, ki se na licu mesta zaključi in podpiše. Ves spis z vsemi glasovnicami, sedaj praznimi kuvertami in imeniki volilcev na posameznih šolah in zapisnikom predloži sreski poglavar takoj prosvetnemu oddelku pri velikem županu.

II. Nastavniki mešč. šol prejmejo 1. maja 1927 proti prejemnici glasovnice in uradno kuverto označeno s tuk. P. br. 2003/1/27 od prosvetnega oddelka z naslovom: »Prosvetnemu oddelku pri velikem županu mariborske oblasti v Mariboru« in pripombo: »Zaprto v roke referentu.« Te glasovnice se izpolnijo tako, kakor one na osnovnih šolah s to razliko, da se navedejo za meščanske šole 4 kandidate za celo oblast. Glasovnice vsakega zavoda prevzame v zaprtih uradnih kuvertah ravnatelj ter jih z imenikom volilcev in kratkim poročilom, kakor gori, takoj predloži prosvetnemu oddelku pri velikem županu, kjer izvrši skrutinij komisija, sestavljena iz referenta za meščanske šole in dveh najstarejših nastavnikov meščanskih šol na sedežu oblasti dne 10. maja 1927 ob 10. uri.

Opozarjam na sledeče:

1. Učne osebe, ki so 1. maja 1927 odsotne zaradi bolezni ali drugih razlogov, imajo volilno pravico, kakor ostali tega dne na dotični šoli nameščeni nastavniki.

2. Drugim zavodom prideleni nastavniki imajo volilno pravico na zavodu, kjer 1. maja 1927 dejansko služijo.

3. Sreskim poglavarjem in drugim uradom prideleni nastavniki nimajo pravice voliti zastopnika v učiteljsko disciplinsko

— Zaradi objav predpisov o novi disciplinski uredbi je moralo zelo mnogo drugega gradiva izpasti iz današnje številke, kar naj blagovolijo gg. dopisniki upoštevati. — Uredništvo.

— Skrutinij za volitve v disciplinsko komisijo v ljubljanski oblasti. Od mero-dajne strani smo prejeli obvestilo, da se bo tudi v ljubljanski oblasti vršil skrutinij sicer pri prosvetnem oddelku, a po srezih. Da bo zajamčena popolna tajnost se izvrši najprej sortiranje kuvert po srezih, potem bodo

vzete iz kuvert glasovnice ter oddane po srezih v žare in nato bo šele ugotovljen rezultat glasov. Šolski upravitelji se morajo točno držati predpisa.

— Damoklejev meč visi nad naprednim učiteljstvom v obliki § 71. piše »Edinstvo«. Na vsak način se jim hoče preganjanj, ker sicer nimajo kaj kričati. Niso zadovoljni, da so preganjanja prejenjala in jih poverjeništvu UJU ustavlja, kolikor nekateri prenapeti ljudje sami vanje ne silijo in jim za to ne dajejo poguma drugi.

## Splošne vesti.

Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva  
Poverjeništvu Ljubljana.